

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра общей экологии и методики преподавания биологии

Аннотация к дипломной работе

**Исследование энтомофауны жуков-листоедов (Coleoptera, Chrysomelidae)
особо охраняемых природных территорий Беларуси на примере
Национального парка «Беловежская пуща»**

Романюк Ольга Александровна
Научный руководитель Нестерова Оксана Львовна

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Работа 59 с., 3 ч., 20 рис., 9 табл., 36 источников.

Ключевые слова: ЖУКИ-ЛИСТОЕДЫ, БИОТОП, БЕЛОВЕЖСКАЯ ПУЩА, ФАУНА.

Объектом исследования является фауна семейства жуков-листоедов *Chrysomelidae* (*Coleoptera*, *Insecta*) территории Национального парка «Беловежская пуща».

Целью работы является описание структуры фауны листоедов (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) на особо охраняемой территории Национального парка «Беловежская пуща».

Актуальность темы дипломной работы заключается в том, что жуки-листоеды на территории Республики Беларусь недостаточно изучены и мало информации по отдельным видам (по их распределению, кормовому предпочтению, жизненному циклу, вредителям, морфологии и поведению жуков-листоедов). В связи с этим, необходимо провести дополнительные исследования. По этой причине была выбрана эта тема и местом исследования стала территория Национального парка «Беловежская пуща».

Сборе фактического материала производился двумя методами: ручной сбор и кошение с помощью энтомологического сачка.

По итогам всех сборов было собрано 310 экземпляров жуков-листоедов, которые относятся к 22 видам, 16 родам, 5 подсемействам. Все экземпляры были определены и составлен фаунистический список видов листоедов, которые были собраны на модельных биотопах.

Было обнаружено 5 новых видов для данного Национального парка: *Gonioctena decemnotata* (подсемейство *Chrysomelinae*), *Exosoma collare*, *Longitarsus melanocephalus*, *L. Tabidus*, *Neocrepidodera interpunctata* (подсемейство *Galerucinae*).

Трофические предпочтения листоедов фауны Национального парка показывает их тесную связь с такими семействами как *Salicaceae*, *Betulaceae*, *Polygonaceae* и *Rosaceae*.

Почти все жуки-листоеды зимуют в стадии имаго и являются олигофагами, но также встречаются и монофаги.

Наибольшее количество видов листоедов обнаружено в березняке разнотравном, в котором насчитывается 15 видов. Некоторые виды жуков-листоедов встречаются во всех модельных биотопах, но также есть виды, которые встречаются только в одном биотопе.

РЭФЕРАТ

Праца 59 с., 3 ч., 20 мал., 9 табл., 36 крыніц.

Ключавыя словы: ЖУКІ-ЛІСТАЕДЫ, БІЯТОП, БЕЛАВЕЖСКАЯ ПУШЧА, ФАУНА.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца фаўна сямейства жукоў-лістаедаў *Chrysomelidae* (*Coleoptera*, *Insecta*) тэрыторыі Нацыянальнага парку «Белавежская пушча».

Мэтай працы з'яўляецца апісанне структуры фаўны лістаедаў (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) на асабліва ахоўнай тэрыторыі Нацыянальнага парку «Белавежская пушча».

Аktуальнасць тэмы дыпломнай працы заключаецца ў тым, што жукі-лістаеды на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь недастаткова вывучаны і мала інфармацыі па асобных відах (па іх размеркаванні, кармавой перавазе, жыццёваму цыкле, шкоднікаў, марфалогіі і паводзінах жукоў-лістаедаў). Для гэтага неабходна правесці дадатковыя даследаванні. З гэтай прычыны была абраная гэтая тэма і месцам даследавання стала тэрыторыя Нацыянальнага парку «Белавежская пушча».

Зборы фактычнага матэрыялу вырабляўся двума метадамі ручной збор і кашэнне з дапамогай энтамалагічны сачка.

Па выніках усіх збораў было сабрана 310 экзэмпляраў жукоў-лістаедаў, якія адносяцца да 22 відаў, 16 родаў, 5 падсямействаў. Усе асобнікі былі вызначаны і складзены фауністический спіс відаў лістаедамі, якія былі сабраныя на мадэльных біятопах.

Было выяўлена 5 новых відаў для дадзенага Нацыянальнага парку: *Gonioctena decemnotata* (падсямейства *Chrysomelinae*), *Exosoma collare*, *Longitarsus melanocephalus*, *L. tabidus* і *Neocrepidodera interpunctata* (падсямейства *Galerucinae*).

Трафічныя перавагі лістаедамі фауны нацыянальнага парку паказвае іх цесную сувязь з такімі сямействамі як *Salicaceae*, *Betulaceae*, *Polygonaceae* і *Rosaceae*.

Амаль усе жукі-лістаедамі зімуюць у стадыі імаго і з'яўляюцца алігафага, але таксама сустракаюцца і монофагі.

Найбольшая колькасць відаў лістаедамі выяўлена ў бярэзніку рознатраўным, у якім налічваецца 15 відаў. Некаторыя віды жукоў-лістаедаў сустракаюцца ва ўсіх мадэльных біятопах, але таксама ёсць віды, якія сустракаюцца толькі ў адным біятопе.

RESUME

Work 59 pages, 3 parts, 20 figs, 9 tables, 36 literature sources.

Key words: LEAF BEETLES, BIOTOPE, BELOVEZHSKAYA PUSHCHA, FAUNA.

The object of the study is the fauna of the family of leaf beetles *Chrysomelidae* (*Coleoptera*, *Insecta*) of the territory of the National Park "Belovezhskaya Pushcha".

The purpose of the work is to describe the structure of the fauna of leaf beetles (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) in the specially protected area of the National Park "Belovezhskaya Pushcha".

The relevance of the topic of the thesis lies in the fact that leaf beetles in the territory of the Republic of Belarus have not been sufficiently studied and there is little information on individual species (according to their distribution, food preference, life cycle, pests, morphology and behavior of leaf beetles). In this regard, additional research is needed. For this reason, this topic was chosen and the territory of the National Park "Belovezhskaya Pushcha" became the place of research.

The collection of the actual material was carried out by two methods: manual collection and mowing using an entomological net.

According to the results of all collections, 310 specimens of leaf beetles were collected, which belong to 22 species, 16 genera, 5 subfamilies. All specimens were identified and a faunal list of leaf beetle species was compiled, which were collected on model biotopes.

5 new species have been discovered for this National Park: *Gonioctena decemnotata* (family *Chrysomelinae*), *Exosoma collare*, *Longitarsus melanocephalus*, *L. tabidus* and *Neocrepidodera interpunctata* (family *Galerucinae*).

The trophic preferences of the leaf beetles of the fauna of the national park shows their close relationship with such families as Salicaceae, Betulaceae, Polygonaceae and Rosaceae.

Almost all leaf beetles overwinter in the imago stage and are oligophagous, but monophages are also found.

The largest number of species of leaf beetles was found in the mixed-grass birch, in which there are 15 species. Some species of leaf beetles are found in all model biotopes, but there are also species that occur in only one biotope.